

Nr 233.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen med förslag till förordning om accis å margarin och vissa andra fettvaror, m. m.; given Stockholms slott den 5 april 1935.

Kungl. Maj:t vill härmed, under återopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för denna dag, föreslå riksdagen att *dels* antaga härvid fogade förslag till förordning om accis å margarin och vissa andra fettvaror, *dels ock* bifalla det förslag, om vars avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen därjämte hemställt.

Under Hans Maj:ts
Min allernådigste Konungs och Herres frånvaro:

GUSTAF ADOLF.

Ernst Wigforss.

Förslag
till
**förordning om accis å margarin och vissa andra
fettvaror.**

Härigenom förordnas som följer:

1 §.

För följande varor, som inom riket tillverkas för försäljning, nämligen a) margarin, b) konstister, c) matolja och d) annat ersättningsmedel för smör eller flott än något av de förut nämnda samt e) fettemulsion skall, i den mån Kungl. Maj:t så förordnar, erläggas accis efter vad nedan sägs.

I denna förordning förstås

med *margarin*: varje smörliknande vara av vad ursprung, blandning eller sammansättning som helst, såvida däri ingår fett, som ej är framställt ur mjölk;

med *konstister*: varje med konst framställt, till människoföda avsett, till färg och konsistens isterliknande fett av vad ursprung, blandning eller sammansättning som helst, såvida däri ingår annat fett än svinfett, dock att såsom konstister ej skall anses från djur eller växter hämtat oblandat, ofärgat och icke till isterkonsistens bearbetat fett, vilket utbjudes till salu under benämning, som tydligt anger dess ursprung;

med *matolja*: för matlagningsändamål avsedda vegetabiliska feta oljor, såsom exempelvis run- och kronoljor;

med *annat ersättningsmedel för smör eller flott*: varje ej till margarin, konstister eller matolja hänförlig vara, avsedd att användas i stället för smör, flott, margarin eller konstister, såvida varan består av eller däri ingår fett, som ej är framställt ur mjölk eller hämtat från svin eller idisslande djur; skolande hit hänföras exempelvis kokosfett (kokossmör); samt

med *fettemulsion*: varje grädd- eller mjölkliknande vara, i vilken ingår fett, som ej är framställt ur mjölk.

2 §.

Accisen utgår för varje slag av accispliktig vara med det belopp, högst 50 öre för varje kilogram av varans nettovikt, som Kungl. Maj:t bestämmer.

Accisens belopp må bestämmas olika för fettemulsioner med lägre och med högre fetthalt.

3 §.

Har förordnande jämlikt 1 § meddelats, skall den, som ämnar inom riket för försäljning tillverka vara, för vilken enligt förordnandet accis skall utgå, därom göra skriftlig anmälan till kontrollstyrelsen. Anmälningsskyldigheten skall, där tillverkning bedrivs vid tiden för ikraftträdande av förordnandet eller där den är avsedd att taga sin början inom femton dagar från nämnda tidpunkt, fullgöras utan dröjsmål och i annat fall senast femton dagar innan tillverkningen tager sin början.

4 §.

Det åligger tillverkare att, sedan anmälan blivit ingiven, inom en månad efter utgången av varje kalenderkvartal, varunder förordnande jämlikt 1 § varit gällande, till kontrollstyrelsen avlämna en på tro och heder avgiven deklARATION rörande den myckenhet accispliktig vara, som under kalenderkvartalet eller den del därav, varunder förordnandet gällt, av honom eller för hans räkning till köpare levererats. I deklARATIONEN skola särskilt för varje kalendervecka angivas de sålunda levererade kvantiteterna med avdrag för vad som kan hava från återförsäljare under samma tid återlevererats såsom till försäljning oduglig vara.

Har tillverkare under kalenderkvartalet till utlandet utfört accispliktig vara under sådan tullkontroll, som i 12 § tullstadgan sägs, äger han att för den utförda kvantiteten göra motsvarande avdrag i deklARATIONEN. För åtnjutande av dylik rätt skall vid deklARATIONEN fogas bevis från vederbörande tullmyndighet angående den utförda varans vikt och beskaffenhet samt dagen för utförseln.

Tillverkare, som under kalenderkvartalet levererat accispliktig vara till annan tillverkare, äger för den levererade varan göra avdrag i deklARATIONEN, om vid denna fogats intyg av köparen, att denne mottagit varan för att därav bereda annan accispliktig vara.

5 §.

Tillverkares skyldighet att avlämna deklARATION upphör, sedan skriftlig anmälan om rörelsens upphörande och dagen därför ingivits till kontrollstyrelsen. Dock skall deklARATION avlämnas för det kalenderkvartal, under vilket rörelsen upphört.

6 §.

Tillverkare skall samtidigt med avlämnandet av deklARATION erlægga den accis, som belöper å den i deklARATIONEN upptagna varukvantiteten.

7 §.

Accis skall inbetalas å statsverkets checkräkning i riksbanken för statskontorets räkning. Vidimerad avskrift av kvitterat levereringsreversal skall av tillverkaren ofördröjligen insändas till kontrollstyrelsen.

8 §.

Försummar någon att inbetala accis, som det enligt denna förordning åligger honom att erlägga, må accisen på framställning av kontrollstyrelsen utmätas med det belopp, vartill kontrollstyrelsen efter verkställd undersökning fastställer densamma.

9 §.

Visar någon, som erlagt eller skall erlägga accis för annan vara än margarin, att varan försålts till ett pris, som blivit före den 15 april 1935 avtalat, och är han icke på grund av särskilt förbehåll eller eljest berättigad att hos köparen uttaga accis, som belöper å det försålda partiet, äger Kungl. Maj:t bestämma, att accisen skall erläggas av köparen, eller ock, där skäl därtill föreligger, utan sådant åläggande för köpare medgiva säljaren befrielse från eller återbäring av accisen. Ansökan härom skall, om accisen erlagts, ingivas inom tre månader efter det detta skett.

Där det med hänsyn till särskilda förhållanden finnes påkallat, må Kungl. Maj:t jämväl under andra omständigheter än i första stycket avses medgiva befrielse från eller återbäring av accis.

10 §.

Överinseendet å kontrollen, att accis behörigen utgöres, handhaves av kontrollstyrelsen, som jämväl äger utse en eller flera kontrollanter att, emot ersättning som bestämmes av kontrollstyrelsen, biträda vid kontrollen. Närmare bestämmelser angående kontrollants befogenheter och åligganden meddelas av kontrollstyrelsen.

Tillverkare skall tillhandahålla sina handelsböcker för kontrollant samt ställa sig till efterrättelse de föreskrifter, som kontrollstyrelsen för erhållande av en betryggande kontroll över accisens behöriga utgörande meddelar, ävensom de anvisningar, som kontrollant i enlighet med kontrollstyrelsens särskilda bestämmelser kan lämna.

Kostnaden för kontrollens utövande bestrides av medel, som enligt denna förordning inflyta till statsverket.

11 §.

Granskning av deklARATIONER, som enligt denna förordning avgivits, må ej verkställas av annan än kontrollstyrelsen eller jämlikt 10 § utsedd kontrollant. DeklARATIONERNA skola tillhandahållas dem, som i och för sin befattning bära därav erhålla del. I övrigt må deklARATIONER vara för någon tillgänglig, utan att den, som avgivit deklARATIONEN, medgivit dess offentliggörande; dock må deklARATIONER, på sätt Kungl. Maj:t förordnar, för statistisk bearbetning utlämnas till ämbetsmyndighet eller tjänsteman, åt vilken Kungl. Maj:t uppdrager utförandet av sådan bearbetning.

12 §.

Den, som underlåter att inom föreskriven tid avlämna deklaration, böte från och med tjugufem till och med trehundra kronor, och må kontrollstyrelsen förelägga den uppgiftspliktige lämpligt vite.

13 §.

Har någon i deklaration mot bättre vetande lämnat oriktig uppgift, så att han därigenom undgått att betala accis eller fått erlægga för låg accis, böte högst fem gånger det belopp, som genom det oriktiga förfarandet undandragits.

Har den oriktiga uppgiften icke lämnats mot bättre vetande, men har den, som lämnat uppgiften, vid dess avgivande gjort sig skyldig till grov vårdslöshet, vare straffet böter, högst två gånger det belopp, som genom den oriktiga uppgiften undandragits.

Den, som dömes till straff enligt denna paragraf, skall jämväl förpliktas utgiva den accis, som genom det oriktiga förfarandet undandragits.

14 §.

Den, som utan anmälan, varom i 3 § sägs, tillverkar vara, för vilken accis skall utgå, straffes med dagsböter, ej under tio, samt gälde accis för den vara, som av honom tillverkats.

15 §.

1 mom. Tjänsteman, vilken på grund av sin befattning med ärende, som i denna förordning avses, erhållit del av deklaration eller tillverkares bokföring, må ej i vidare mån än hans tjänstutövning fordrar yppa vare sig innehållet i sådan deklaration eller tillverkares affärsförhållande, varom han därvid erhållit kännedom. Den häremot bryter vare underkastad ansvar såsom för tjänstefel. Gör annan än tjänsteman sig skyldig till förseelse som nu sagts, straffes med dagsböter, ej under fem.

2 mom. Den, som på grund av sådant förordnande om statistisk bearbetning av deklarationer, som i 11 § sägs, erhållit del av deklaration, må ej utom tjänsten yppa något av deklarationens innehåll. Vid överträdelse härav vare den skyldige förfallen till ansvar, som i 1 mom. stadgas.

16 §.

Åtal för förseelse mot denna förordning skall anhängiggöras vid allmän domstol.

Förseelse, som i 12, 13 eller 14 § omförmäles, åtalas av allmän åklagare.

Förseelse, varom i 15 § sägs, är icke föremål för allmänt åtal, där densamma ej av målsägande till sådant åtal angives.

17 §.

Böter och viten, som utdömas enligt denna förordning, tillfalla kronan. Saknas tillgång till deras gäldande, skola de förvandlas efter allmän strafflag.

Denna förordning träder i kraft den 1 juli 1935 och innefattar befogenhet för Kungl. Maj:t att meddela förordnande jämlikt 1 § beträffande vara, som levereras intill utgången av juni månad 1937.

Utdrag av protokollet över finansärenden, hållet inför Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten i statsrådet å Stockholms slott den 5 april 1935.

Närvarande:

Statsministern HANSSON, ministern för utrikes ärendena SANDLER, statsråden SCHLYTER, WIGFORSS, MÖLLER, LEVINSON, VENNERSTRÖM, LEO, ENGBERG, EKMAN, SKÖLD.

Efter gemensam beredning med chefen för jordbruksdepartementet anför chefen för finansdepartementet, statsrådet Wigforss:

Enligt förordningen den 26 juni 1933 (nr 405) om accis å margarin, vilken utfärdats i överensstämmelse med beslut av 1933 års riksdag (prop. nr 264; R. skr. nr 334), skall för margarin, som inom riket tillverkas för försäljning, där Kungl. Maj:t så förordnar erläggas accis efter vad i förordningen närmare stadgas. Accis skall enligt föreskrift i förordningen utgå för varje kilogram av varans nettovikt med det belopp, lägst 10 och högst 50 öre, som Kungl. Maj:t bestämmer. Accisen beräknas på grundval av deklARATIONER, som tillverkare kvartalsvis skola avlämna över de kvantiteter margarin, som till köpare levererats. I förordningen har stadgats, att förordnande om upptagande av accis må av Kungl. Maj:t meddelas beträffande margarin, som levererats intill utgången av juni månad 1934. Sedermera har genom en i överensstämmelse med beslut av 1934 års riksdag (prop. nr 259; R. skr. nr 259) utfärdad förordning den 30 juni 1934 (nr 383) förordnats, att den Kungl. Maj:t enligt förordningen den 26 juni 1933 om accis å margarin tillkommande befogenheten att meddela förordnande om erläggande av margarinaccis skall utsträckas att avse margarin, som levererats intill utgången av juni månad 1935.

Genom beslut av 1934 års riksdag (prop. nr 259; R. skr. nr 259) har Kungl. Maj:t bemyndigats att för tid under budgetåret 1934/1935, varunder margarinaccis enligt Kungl. Maj:ts förordnande må komma att utgå, förordna om motsvarande höjning av tullen å margarin (ur tulltaxenummer 114; statistiskt nummer 274).

Jämlikt särskilda kungörelser den 24 juli 1934, nr 457 och 458, samt den 21 december 1934, nr 610 och 611, har Kungl. Maj:t förordnat om uttagande från och med den 1 augusti 1934 tillsvidare intill utgången av juni månad 1935 av margarinaccis med 30 öre per kilogram och om höjning av tullen å margarin med samma belopp.

Smör- och margarinkommittén har i sitt den 14 november 1934 avgivna betänkande angående avsättningen av smör och andra fettämnen av inhemskt ursprung (st. off. utr. 1934: 43) föreslagit, bland annat, att Kungl. Maj:t måtte hos riksdagen utverka bemyndigande att även för tiden efter den 30 juni 1935 förordna om uttagande av accis å margarin samt att efter samma tidpunkt förordna om uttagande av accis jämväl å vissa andra fettämnen ävensom att i sammanhang härmed meddela vissa förordnanden om tull å sådana varor.

I avseende å accisen har kommittén framlagt ett *förslag till förordning om accis å margarin samt vissa andra fettvaror*, varav här torde få återges följande paragrafer:

1 §.

För följande varor, som inom riket tillverkas för försäljning, nämligen a) margarin, b) konstister, c) fettemulsion och d) matolja ävensom e) annat ersättningsmedel för smör eller flott än något av de ovan nämnda, skall, i den mån Kungl. Maj:t så förordnar, erläggas accis efter vad nedan sägs.

I denna förordning förstås

med *margarin*: varje smörliknande vara av vad ursprung, blandning eller sammansättning som helst, såvida däri ingår fett, som ej är framställt ur mjölk;

med *konstister*: varje med konst framställt, till människoföda avsett, till färg och konsistens isterliknande fett av vad ursprung, blandning eller sammansättning som helst, såvida däri ingår annat fett än svinfett, dock att såsom konstister ej skall anses från djur eller växter hämtat oblandat, ofärgat och icke till isterkonsistens bearbetat fett, vilket utbjudes till salu under benämning, som tydligt anger dess ursprung;

med *fettemulsion*: varje grädd- eller mjölkliknande vara, i vilken ingår fett, som ej är framställt ur mjölk; samt

med *matolja*: för matlagningsändamål avsedda vegetabiliska feta oljor, såsom exempelvis run- och kronoljor;

med *annat ersättningsmedel för smör eller flott*: varje ej till margarin, konstister eller matolja hänförlig vara, avsedd att användas i stället för smör, flott, margarin eller konstister, såvida varan består av eller däri ingår fett, som ej är framställt ur mjölk eller hämtat från svin eller idisslande djur; skoland hit hänföras exempelvis kokosfett (kokossmör).

Bestämmelserna i denna förordning hava icke tillämpning å vara, som i enlighet med av Kungl. Maj:t i särskild ordning meddelade föreskrifter tillverkas genom att blanda smör med isterflott eller annat fett (stek- och bagerismör), samt ej heller å vara, som av Kungl. Maj:t med hänsyn till särskilda förhållanden förklarats skola vara undantagen från bestämmelserna.

2 §.

Accisen utgår för varje slag av accispliktig vara med det belopp, högst 60 öre för varje kilogram av varans nettovikt, som Kungl. Maj:t bestämmer.

Accisens belopp må bestämmas olika för fettemulsioner med lägre och med högre fetthalt.

I 1 § e) avsedd vara skall åsättas accis till samma belopp som den för konstister utgående.

3 §.

Har förordnande jämlikt 1 § meddelats, skall den, som ämnar inom riket för försäljning tillverka vara, för vilken enligt förordnandet accis skall utgå, därom göra skriftlig anmälan till kontrollstyrelsen. Anmälningsskyldigheten skall, där tillverkning bedrivs vid tiden för ikraftträdande av förordnandet eller där den är avsedd att taga sin början inom femton dagar från nämnda tidpunkt, fullgöras utan dröjsmål och i annat fall senast femton dagar innan tillverkningen tager sin början.

4 §.

Det åligger tillverkare att, sedan anmälan blivit ingiven, inom en månad efter utgången av varje kalenderkvartal, varunder förordnande jämlikt 1 § varit gällande, till kontrollstyrelsen avlämna en på tro och heder avgiven deklARATION rörande den mängd av varje av förordnandet berörd vara, som under kalenderkvartalet eller den del därav, varunder förordnandet gällt, av honom eller för hans räkning till köpare levererats. I deklARATIONEN skola särskilt för varje kalendervecka angivas de sålunda levererade kvantiteterna med avdrag för vad som kan hava från återförsäljare under samma tid återlevererats såsom till försäljning oduglig vara.

Har tillverkare under kalenderkvartalet till utlandet under sådan tullkontroll, som i 12 § tullstadgan sägs, utfört vara, för vilken accis utgått eller skall utgå, äger han att därför göra motsvarande avdrag i deklARATIONEN. För åtnjutande av dylik rätt skall vid deklARATIONEN fogas bevis från vederbörande tullmyndighet angående den utförda varans vikt och dagen för utförelsen.

Frånsett några av förordningens utvidgade tillämpningsområde betingade redaktionella jämkningar överensstamma de följande paragraferna i förslaget, liksom de nu intagna 3 och 4 §§, med motsvarande paragrafer i gällande förordning. Följande slutbestämmelse föreslås: »Denna förordning träder i kraft den 1 juli 1935 och innefattar befogenhet för Kungl. Maj:t att meddela förordnande jämlikt 1 § beträffande i sagda paragraf avsedd vara, som levererats intill utgången av juni månad 1937.»

Med avseende å *tulltaxeförordningen* har kommittén föreslagit bemyndigande för Kungl. Maj:t av innehåll, att i den mån förordnande om uttagande av accis enligt nyssnämnda förordning av Kungl. Maj:t meddelas, äger Kungl. Maj:t för tid, varunder sådan accis utgår, förordna *dels* om motsvarande höjning av tullen å av accisförordnandet berörd vara, därest denna utgöres av margarin, konstister, fettemulsion eller matolja, *dels ock*, därest varan är hänförlig till s. k. annat ersättningsmedel för smör eller flott, att den skall tulltaxeras såsom konstister, för så vitt ej styrkes, att varan är avsedd att användas för annat ändamål än som dylikt ersättningsmedel.

Beträffande åsättande av ifrågavarande tullsatser böra enligt kommittén tillämpas de regler, som framgå av följande förslag till ändringar i den vid tulltaxeförordningen fogade tulltaxan:

		Tull för 100 kg kronor
	Vegetabiliska, feta oljor samt växtfett och andra vegetabiliska fettämnen, ej hänförliga till annat nummer: ----- andra slag, härunder inbegripna härdade vegetabiliska fettämnen, ej hänförliga till annat nummer:	
112	på glas- eller lerkärl E	55: —
114: 1	Margarin T	65: —
114: 2	Konstister T	65: —
	<i>Anm. 1.</i> För konstister, som är avsett uteslutande för tillverkning av margarin, margarinost eller fettemulsion, skall tull icke utgå.	
	<i>Anm. 2.</i> Såsom konstister tulltaxeras även till annat nummer i tulltaxan eljest hänförlig vara, tjänlig såsom ersättningsmedel för smör eller flott, för så vitt icke styrkes, att varan är avsedd att användas för annat ändamål. Detta gäller dock icke i fråga om vara, som är nämnd i nummer 112 eller 114: 1.	
	Fettemulsion, med en fetthalt av:	
114: 3	högst 17 procent E	60: —
114: 4	mer än 17 procent E	70: —

Vid angivandet av tullsatserna i detta förslag har kommittén utgått ifrån, att en accis av 50 öre per kilogram skulle åsättas alla i förordningen avsedda varor utom fettemulsion (ur tulltaxenr 123), för vilken vara accisen skulle utgöra 20 öre vid en fetthalt upptill 17 procent men eljest 30 öre (respektive 40 och 60 procent av margarinaccisens belopp).

Ur de yttranden, som avgivits över smör- och margarinkommitténs betänkande, torde här få återgivas följande.

Kontrollstyrelsen har i utlåtande den 10 januari 1935 anfört:

Till skillnad mot vad nu vore fallet, då beskattningen avsåge allenast en vara, margarinet, skulle beskattningen enligt kommitténs förslag omfatta jämväl ett flertal andra fettvaror, betecknade såsom konstister, fettemulsion, matolja och annat ersättningsmedel för smör eller flott. Härav bleve givetvis följden, att kontrollen icke erbjöde samma enkelhet som hittills. Svårighet torde sålunda i vissa fall kunna uppstå att avgöra, huruvida en vara vore skattepliktig eller ej. Det kunde exempelvis nämnas, att matolja enligt den lämnade definitionen skulle beskattas, endast om den utgjordes av en för matlagningsändamål avsedd vegetabilisk olja. Då samma slags olja kunde finna användning för såväl

matlagnings- som tekniskt ändamål och tillverkaren vid försäljningen av en dylik olja icke under alla förhållanden kunde äga kännedom om, huruvida oljan skulle komma till användning för det ena eller andra av dessa ändamål, förefölle beskattningen komma att åtminstone på denna punkt erbjuda vanskligheter. Ur beskattningssynpunkt syntes nu berörda olägenhet kunna avhjälpas därigenom, att i definitionen å matolja ordet »avsedda» utbyttes mot »användbara». Detta skulle emellertid medföra, att dylika oljor, tillika användbara för tekniskt ändamål, skulle bli underkastade accisen. Vad här sagts beträffande matolja syntes även gälla beträffande vissa andra fettämnen, vilka kunde komma till användning både såsom människoföda och för tekniskt ändamål.

Enligt definitionen för annat ersättningsmedel för smör eller flott skulle dit hänföras exempelvis kokosfett. Renat kokosfett uppgåves (sid. 41 i betänkanudet) komma till användning såsom ersättningsmedel för smör i bagerier, chokladfabriker m. m. men även utgöra den viktigaste råvaran vid tillverkning av växtmargarin. I den mån nämnda vara skulle levereras från en fabrik (exempelvis en oljefabrik) till en margarinfabrik, i vilken varan bearbetades och komme att ingå i det där tillverkade margarinet, skulle i sådant fall med tillämpning av förordningen med dess föreslagna lydelse en dubbelbeskattning äga rum, enär varan skulle bli accisbelagd i både oljefabriken och margarinfabriken. Det syntes för den skull vara erforderligt att komplettera bestämmelserna i förslaget till accisförordning med en föreskrift av innebörd, att accis icke skulle erläggas för i 1 § första stycket omförmäld vara, vilken levererats till köpare för att av denne vidare bearbetas för framställning av accispliktig vara. En bestämmelse härom torde kunna infogas i 1 eller 4 §.

Ett genomförande av förslaget komme att medföra ökat behov av kontrollpersonal. Den årliga kostnaden för kontrollanterna uppginge för närvarande till omkring 6,000 kronor för margarinaccisens vidkommande. Denna kostnad bestredes av det belopp av 10,000 kronor, som Kungl. Maj:t, senast genom beslut den 10 augusti 1934, anvisat till kostnaderna för kontrollen över såväl margarinaccisen som fodermedelsskatten, att av statskontoret utbetalas från jordbrukets prisregleringsfond. För nästa budgetår beräknade kontrollstyrelsen, att kostnaderna för enbart kontrollen över accisen å margarin och vissa andra fettvaror skulle, därest den nu föreslagna utvidgningen av beskattningen bleve genomförd, uppgå till 20,000 kronor. Då styrelsen med hänsyn till begränsad tillgång till personal icke kunde påtaga sig den ökning i arbetsuppgifterna, som skulle bli en följd av beskattningens utvidgning, utan att erhålla förstärkning av arbetskrafterna hos styrelsen, hade styrelsen i beloppet även inbegripit kostnaderna för avlöning till särskild befattningshavare hos styrelsen med uppgift att handlägga ärenden angående kontrollen över nämnda accis jämte fodermedelsskatten. I förekommande fall torde det få ankomma på kontrollstyrelsen att framdeles underställa Kungl. Maj:t frågan om sådan befattningshavares löneställning m. m.

Margarinfabrikernas försäljningsaktiebolag har i ett den 21 december 1934 till kommerskollegium avgivet, med utlåtande av nämnda ämbetsverk överlämnat yttrande anfört i huvudsak följande:

Om man följde ordalydelsen i kommitténs förslag till vissa ändringar i tulltaxan, skulle margarinfabrikerna ha rättighet att tullfritt och utan accis införa den kvantitet raffinerad cocos, som skulle användas vid de-

ras tillverkning av margarin, men ej om något därav inblandades i konstister, och i det fall, då en fabrik importerade cocos för att vidare säljas för direkt konsumtion i oförändrat skick, skulle varan tulltaxeras som konstister, d. v. s. den skulle draga en tull av 65 öre, motsvarande den nuvarande tullen å konstister jämte margarinaccisens belopp. Fabrikerna skulle således vid tullbehandling behöva skilja på partierna och peka ut, vilka fat, som skulle användas vid margarinfabrikationen, och vilka fat, som skulle säljas utan bearbetning. Ett sådant system vore naturligtvis olämpligt, och bolaget utginge för övrigt ifrån, att tullverket skulle anse en noggrann kontroll häröver vara nödvändig. Bolaget föreslog därför, att alla de varor, som margarinfabrikerna importerade eller inköpte från oljefabriker här i landet, skulle bliva tullfria, men att margarinfabrikerna i stället ålades att för accisbeläggning deklarera sin försäljning av alla sådana varor, som vore accisbelagda. Genom att deklarationsskyldigheten överflyttades på margarinfabrikerna, skulle de nämnda olägenheterna för deras vidkommande bortfalla, och saken skulle i hög grad förenklas.

Generaltullstyrelsen har i utlåtande den 4 januari 1935 beträffande kommitténs nu ifrågavarande författningsförslag anfört följande:

Enligt 1 § accisförordningen skulle, i den mån Kungl. Maj:t så förordnade, accis erläggas för följande inom riket för försäljning tillverkade varor, nämligen »a) margarin, b) konstister, c) fettemulsion och d) matolja ävensom e) annat ersättningsmedel för smör eller flott än något av de ovan nämnda». De sålunda uppräknade varuslagen kunde indelas i två grupper, av vilka den ena omfattade ersättningsmedel för smör eller flott och den andra utgjordes av fettemulsion, en produkt som användes såsom ersättningsmedel för gräddor eller mjölk. I betraktande härav syntes det få anses lämpligt, att ifrågavarande produkter omnämndes i sådan ordningsföljd, att fettemulsion därvid upptoges efter de olika ersättningsmedlen för smör eller flott.

Vidare borde enligt styrelsens mening åt andra stycket i 4 § accisförordningen givas en i vissa avseenden ändrad avfattning, förslagsvis följande: »Har — — — utfört vara, varå gäller förordnande som i 1 § sägs, äger han att för den utförda kvantiteten göra — — — deklarationen. För — — — varans vikt och beskaffenhet samt dagen för utförelsen.» Ändringarna syntes vara påkallade beträffande borttagandet i första punkten av orden »för vilken accis utgått» av den omständigheten, att författningsförslaget icke förutsatte restitution av erlagd accis, och beträffande tillägget i andra punkten av samma stycke av orden »och beskaffenhet samt» av angelägenheten av att, då olika accisavgifter kunde bli fastställda för olika varuslag, genom tullmyndighetens intyg full säkerhet måtte vinnas angående den utförda varans rätta karaktär. Övriga ändringar i första punkten hade tillkommit såsom en följd av förberörda ändringsförslag i samma punkt.

Kommittén hade vidare föreslagit, att ersättningsmedel för smör eller flott med vissa undantag och under vissa förutsättningar skulle beläggas med samma tull som konstister. Bestämmelse härom kunde lämpligen införas i tulltaxan antingen under rubriken för konstister eller under de olika nummer, som innefattade produkter av ifrågavarande slag. Kommittén hade valt det förra alternativet, vilket även erbjöde fördelar i vissa avseenden. För tydlighets vinnande vore det emellertid önskvärt, att alla gällande bestämmelser rörande en varas tulltaxering återfunnes

under den position i taxan, till vilken varan på grund av sin beskaffenhet vore hänförlig. Anm. 2 till tulltaxenr 114:2 i förslaget syntes därför såvitt möjligt böra överflyttas till de olika nummer, enligt vilka de åsyftade produkterna för närvarande tulltaxerades.

I betänkandet hade icke lämnats någon definition beträffande vad som i tullhänseende skulle innefattas under ersättningsmedel för smör eller flott. Man torde emellertid kunna utgå ifrån att kommittén avsett, att de föreslagna nya tullarna och tullförhöjningarna skulle drabba sådana varor, för vilka enligt förslaget skulle införas såväl accis som importreglering. En förteckning över de varor, som skulle omfattas av importregleringen, återfunnes å sid. 133 i betänkandet. Av de i denna förteckning uppräknade varuslagen vore oleomargarin, ister, flott och talg undantagna från accisförordningens bestämmelser. De i anmärkning 2 till tulltaxenr 114:2 åsyftade ersättningsmedlen skulle sålunda icke avse andra varor än sådana, som antingen utgjorde härdat animaliskt fett, tulltaxenr 108 (stat. nr 255), eller vore hänförliga till sådana vegetabiliska feta oljor och fettämnen, som fölle under tulltaxenr 112—113 (stat. nr 262—273). Det syntes därför, som om bestämmelserna i förut nämnda anmärkning skulle kunna upptagas i motsvarande anmärkningar under tulltaxenr 108 och 113. I dessa anmärkningar torde då böra inryckas ett undantag, motsvarande den till tulltaxenr 114:2 i nu gällande taxa fogade anmärkningen angående konstister, avsett uteslutande för tillverkning av margarin, margarinost eller fettemulsion (konstgrädde eller konstmjölk).

Om ifrågavarande anmärkning överflyttades till nämnda tulltaxenr och bestämmelsen ifråga erhöles den lydelse, att varorna skulle beläggas med samma tull som konstister, komme tulltaxerubriken för sistnämnda varuslag att fortfarande omfatta endast sådana fettprodukter, som berördes av de särskilda importföreskrifter, som gällde för konstister, vilket torde få anses innebära en fördel. Vidare skulle några ändringar i den statistiska rubriceringen icke behöva vidtagas, vilket vore av betydelse, särskilt som här vore fråga om en mycket betydande handelsvara.

Enligt förslaget skulle alla i tulltaxenr 112 (stat. nr 262) upptagna, på glas- eller lerkärl inkommande fettämnen, oavsett användningen, beläggas med tull av 55 kronor för 100 kilogram. Den huvudsakliga importen under detta nummer utgjordes av matolja. Emellertid torde man även hava att räkna med att vissa oljor och fetter importerades på glas- eller lerkärl för sådana ändamål, exempelvis för medicinskt bruk, att de icke torde böra drabbas av den förhöjda tullen. Det syntes därför vara lämpligt, att de allmänna bestämmelserna om tillämpning av den högre tullen finge gälla även ifråga om oljor, som införas på glas- eller lerkärl.

Vid en eventuell ändring av tulltaxan i berörda syfte syntes taxan i nedanstående delar böra erhålla följande ändrade lydelse:

108 Ullfett och lanolin samt degras och annat garverifett; animaliska oljor, talg (premier jus och presstalg härunder inbegripna) samt annat djurfett, även härdade, ej hänförliga till annat nummer fria

Anm. Härdat animaliskt fett, tjänligt såsom ersättningsmedel för smör eller flott, skall, för så vitt varan icke är avsedd att uteslutande användas för annat ändamål eller för tillverkning av margarin, margarinost eller fettemulsion, beläggas med samma tull som konstister.

Vegetabiliska feta oljor samt växtfett och andra vegetabiliska fettämnen, ej hänförliga till annat nummer:

 andra slag, härunder inbegripna härdade vegetabiliska fettämnen, ej hänförliga till annat nummer:

112	på glas- eller lerkärl	E	5: —
113	på andra kärl		fria

Anm. till nr 112—113. Matolja ävensom andra vegetabiliska, feta oljor och fettämnen, tjänliga såsom ersättningsmedel för smör eller flott, skola, för så vitt varan icke är avsedd att uteslutande användas för annat ändamål eller för tillverkning av margarin, margarinost eller fettemulsion, beläggas med samma tull som konstister.

114: 1	Margarin	T	65: —
114: 2	Konstister	T	65: —

Anm. För konstister, som är avsett uteslutande för tillverkning av margarin, margarinost eller fettemulsion, skall tull icke utgå.

Fettemulsion, med en fetthalt av:

114: 3	högst 17 procent	E	60: —
114: 4	mer än 17 procent	E	70: —

*Departements-
chefen.*

I anförande till statsrådsprotokollet förut denna dag vid beslut om avlåtande till riksdagen av proposition angående prisreglerande åtgärder på jordbrukets område har chefen för jordbruksdepartementet tillstyrkt genomförande av i huvudsak de åtgärder, som i nu angivna hänseenden föreslagits av smör- och margarinkommittén. Under hänvisning till den närmare motivering för dessa åtgärder, som lämnats i berörda proposition, ämnar jag nu föreslå särskild proposition rörande den framlagda accisförordningen samt frågan om bemyndigande för Kungl. Maj:t att vidtaga vissa härmed sammanhängande ändringar i tulltaxan.

Vad först angår accisförordningen kan jag i huvudsak ansluta mig till kommitténs förslag. För undvikande av att dubbel accis uttages för vara, som av tillverkare levereras till annan tillverkare för att av denne bearbetas för framställning av annan accispiktig vara, torde emellertid, såsom kontrollstyrelsen påpekat, ett tillägg till 4 § böra göras av innebörd, att i sådant fall den första tillverkaren skall äga att i sin deklaration göra avdrag för dylik vara, därest han om nämnda förhållande företer intyg av den senare tillverkaren.

De av generaltullstyrelsen framlagda förslagen om vissa ändringar i formellt avseende i 1 och 4 §§ kan jag, med någon jämkning, jämväl biträda. Beträffande 1 § torde det av kommittén föreslagna sista stycket med hänsyn till lydelsen av första stycket icke vara erforderligt. I stället synes förordningen lämpligen, i överensstämmelse med vissa andra liknande förordningar, böra kompletteras med ett stadgande av innehåll, att där det med hänsyn till särskilda förhållanden finnes påkallat må Kungl. Maj:t jämväl under andra omständigheter än i 9 § avses medgiva befrielse från eller återbäring av accis. Stadgandet synes böra fogas till

9 §, vilken även i andra hänseenden torde böra undergå någon jämkning, bland annat med hänsyn till erfarenheterna från tillämpningen av motsvarande bestämmelse i vissa andra förordningar av samma slag; därvid bör margarin undantagas från bestämmelsens tillämplighetsområde, eftersom denna vara redan nu är belagd med accis.

Det i 2 § av förslaget angivna maximibeloppet för accisen, 60 öre per kilogram, bör i enlighet med vad chefen för jordbruksdepartementet i förenämnda proposition uttalat ändras till 50 öre. Det torde böra ankomma å Kungl. Maj:t att inom denna ram bestämma accisbeloppet för de olika varorna. Sista stycket av 2 § i förslaget synes således böra utgå.

Till kostnaderna för kontroll å accisens behöriga fullgörande lärer Kungl. Maj:t, såsom förut skett, få anvisa kontrollstyrelsen nödiga medel att utgå ur jordbrukets prisregleringsfond. Vad kontrollstyrelsen i detta avseende anfört torde därvid få tagas i övervägande.

Såsom nämnts har smör- och margarinkommittén också tänkt sig att Kungl. Maj:t, i likhet med vad som förut skett i fråga om margarin, skulle utverka sig riksdagens bemyndigande att vid meddelande av förordnande om accis å här i riket tillverkade varor pålägga importerade varor av samma slag en tull eller tullförhöjning, som i huvudsak motsvarar accisen. Gentemot förslaget härutinnan har Margarinfabrikernas försäljningsaktiebolag anmärkt, att om en tillverkare av exempelvis margarin importerade en vara, som vore att anse som »annat ersättningsmedel för smör eller flott», t. ex. kokosfett, varan skulle beläggas med tull såsom för konstister, om den skulle av tillverkaren vidareförsäljas för direkt konsumtion i oförändrat skick, medan varan finge införas tullfritt om den skulle användas vid margarintillverkningen. Då det icke lämpligen låte sig göra att redan vid tullbehandlingen av ett varuparti göra en sådan åtskillnad på olika delar av partiet efter deras avsedda användning, har bolaget ifrågasatt att margarinfabrikerna för undvikande av dylika svårigheter skulle få tullfritt införa alla accisbelagda varor men i stället erlægga accis även för importerade varor, som av dem försåldes i oförändrat skick. Jag anser mig emellertid icke kunna förorda en sådan anordning. Olägenheterna därav äro påtagliga, medan å andra sidan svårigheterna för det fall att kommitténs förslag genomföres torde ha överdrivits. I sistnämnda avseende vill jag framhålla, att därest en margarintillverkare med stöd av vederbörlig försäkran (jämför 20 § i tillämpningsföreskrifterna till tulltaxeförordningen) erhåller tullfrihet för viss del av ett varuparti, som skall användas för margarinfabrikation, men erlägger tull för återstoden, som han avser för direkt försäljning, ingenting lär hindra honom att erhålla restitution av tull i den mån han sedan kan prestera enahanda försäkran därom att någon del av sistnämnda kvantitet i stället åtgått i fabrikationen.

Av det nyss anförda framgår, att accis å s. k. annat ersättningsmedel för smör eller flott förutsättes kunna komma att utgå med annat belopp

än accis å konstister. Med hänsyn bland annat härtill synes ifrågavarande bemyndigande för Kungl. Maj:t icke böra innehålla, att dylikt ersättningsmedel, för den händelse accis pålægges sådan vara, skall tulltaxeras som konstister utan — liksom beträffande övriga varor — att varan må beläggas med tull till belopp som motsvarar den för densamma bestämda accisen eller, därest tull å varan redan utgår, en med accisbeloppet förhöjd tull. Därest matolja skall beläggas med accis, torde dock hänsyn få tagas därtill, att enligt gällande handelsavtal med Storbritannien tull icke må införas å s. k. bomullsfrö- eller cottonolja (stat. nr 265). Vidare torde, i anslutning till vad förenämnda bolag även anmärkt och i överensstämmelse med det av mig föreslagna tillägget till 4 § i accisförordningen, bemyndigandet för Kungl. Maj:t böra för undvikande av dubbelbeskattning så begränsas att tull icke införas eller höjes för accisbelagd vara, som uteslutande är avsedd för tillverkning i och för försäljning av annan accisbelagd vara.

I fråga om den närmare anordningen av de provisoriska ändringarna i tulltaxan, som i den mån accis införas bliva erforderliga, torde jämväl hänsyn böra tagas till vad generaltullstyrelsen i detta avseende anført. Beträffande margarin, konstister och fettemulsion torde tullsatserna böra direkt utsättas på sätt styrelsens förslag utvisar. I övrigt skulle, för det fall att alla ifrågavarande varor accisbeläggas, erfordras

dels en anmärkning till tulltaxenr 108 av ungefärligen följande innehåll:

För hårdat animaliskt fett, tjänligt såsom ersättningsmedel för smör eller flott, skall, för så vitt varan icke är avsedd att uteslutande användas för annat ändamål eller för tillverkning i och för försäljning av vara, som är accisbelagd enligt förordningen om accis å margarin och vissa andra fettvaror, utgå tull med belopp motsvarande den accis enligt berörda förordning, som utgår för vara av samma slag som den införda.

dels en anmärkning till tulltaxenr 112—113 av ungefärligen följande innehåll:

För matolja, annan än cottonolja, ävensom andra vegetabiliska, feta oljor och fettämnen, tjänliga såsom ersättningsmedel för smör eller flott, skall, för så vitt varan icke är avsedd att uteslutande användas för annat ändamål eller för tillverkning i och för försäljning av vara, som är accisbelagd enligt förordningen om accis å margarin och vissa andra fettvaror, utgå tilläggstull eller, såvitt angår eljest ej tullbelagd vara, tull med belopp motsvarande den accis enligt berörda förordning, som utgår för vara av samma slag som den införda.

dels ock att den nuvarande anmärkningen under tulltaxenr 114:2 omformuleras ungefärligen enligt följande:

För konstister, som är avsett uteslutande för tillverkning i och för försäljning av vara, som är accisbelagd enligt förordningen om accis å margarin och vissa andra fettvaror, eller av margarinost, skall tull icke utgå.

Därest accis kommer att påläggas endast vissa av ifrågavarande varor, få givetvis de här avsedda ändringarna i tulltaxan jämkas därefter. Jag vill vidare anmärka, att om det skulle visa sig lämpligare att genom-

föra ifrågavarande ändringar i form av en särskild författning såsom tillägg till tulltaxan, även denna utväg torde böra stå öppen.

Under åberopande av det anförda får jag hemställa, att Kungl. Maj:t måtte genom proposition föreslå riksdagen att

dels antaga inom finansdepartementet upprättat förslag till förordning om accis å margarin och vissa andra fettvaror;

dels ock besluta, att i den mån förordnande om uttagande av accis enligt nämnda förordning av Kungl. Maj:t meddelas, Kungl. Maj:t skall äga att för tid, varunder sådan accis utgår, i huvudsaklig överensstämmelse med vad jag i det föregående anfördt förordna, att med accisförordnandet avsedd vara skall beläggas med tull, som motsvarar den för densamma bestämda accisen, eller, därest tull å varan redan utgår, en med accisbeloppet förhöjd tull; dock att från sådan tull eller tullförhöjning skall undantagas accisbelagd vara, som införes uteslutande för tillverkning i och för försäljning av annan accisbelagd vara.

Med bifall till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställan förordnar Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten att till riksdagen skall avlätas proposition av den lydelse bilaga vid detta protokoll utvisar.

Ur protokollet:

Erland Ljungberg.